Preterit – das Präteritum

Preterit ili na nemačkom **das Präteritum** je prosto vreme (kao i prezent), gradi se bez upotrebe pomoćnog glagola.

Drugi naziv za ovo vreme je imperfekt, ali se taj naziv u nemačkom jeziku smatra zastarelim.

Po nekim teorijama, specifičnost jezika, od koga su nastali indoevropski jezici je bila – 3 vremena za označavanje prošle radnje, plus 1 vreme za davno prošlu radnju, radnju koja se desila pre druge prošle radnje.

Taj triling prošlih vremena je: **aorist, preterit-imperfekat, perfekat** U našem jeziku postoje sva 3 vremena, bore za opstanak sa nejednakim uspehom.

U nemačkom jeziku postoje **preterit i perfekat**.

1. - Preterit, građenje

Kao što sam napomenula u uvodu posta, preterit je prosto vreme i nisu nam potrebni pomoćni glagoli, samo glavni glagol.

Idemo redom, kako je nacrtano u tabeli:

- preterit slabih glagola

glagol machen, oblik infinitiva

Pročitaj: parovi glagola, kretanje – mirovanje u nemačkom jeziku

postupak:

skinemo nastavak – en, dodamo -t, zatim dodajemo lične nastavke za preterit

-e, -est, -e, -en, -et, -en.

ich machen+t+e

du machen+t+est

er machen+t+e

Uočavamo važnu stvar a to je:

U preteritu 1 i 3 lice jednine imaju isti oblik

 ako se infinitivna osnova završava na -d, -t, -m,, onda se ispred -t i ispred ličnih nastavaka ubacuje dodatno -e

du reden+e+t+est du arbeiten+e+t+est du atmen+e+t+est

– preterit jakih glagola* oznaka u tabeli

Kada su jaki glagoli u pitanju, a naročito nepravilni, najbolji način je **pogledati oblik u** tabeli.

Pročitaj: Jaki, pravilni glagoli u pretritu, obješnjenje, primeri, tabela

Ipak neka pravila možemo da uočimo i kod ove grupe glagola:

- 1. nema međunastavka -t
- 2. 1 i 3 lice jednine nemaju nikakav nastavak
- 3. gotovo uvek se javlja ablaut kod jakih glagola (za nepravilne nema pomoći, mora se pogledati tabela)

Dalje su u tabli navedeni primeri jednog modalnog glagola, kao i pomoćnih glagola sein i haben. To se mora znati napamet ©

Upotreba preterita u nemačkom jeziku

Nama izgleda prosto neverovatno, ali je istitnito – jednostavniji oblik, preterit se viši koristi u pisanom jeziku – das Tempus der Erzählung, pripovedačko vreme, dok se perfekat više koristi u usmenom jeziku.

Naravno razlike postoje u okviru samog nemačkog govornog područja u zavisnosti od geografskog položaja. Negde se više upotrebljava preterit u usmenoj komunikaciju a ponegde ga gotovo više i nema.

Ono što je važno da se forme preterita pomoćnih glagola sein i haben veoma česte i u usmenoj komunikaciji.